

KONCERTNI ATELJE

DRUŠTVO SLOVENSКИH SKLADATELJEV
SOCIETY OF SLOVENE COMPOSERS

V sodelovanju s Festivalom Ljubljana –
34. Slovenski glasbeni dnevi

Anja GABERC – harfa

Simon KLAVŽAR – tolkala

Maja ROME – viola

PROGRAM

Matej Bonin, Heinz Holliger, György Ligeti,
Igor Majcen, Maja Matić, Peter Šavli, Larisa Vrhunc

Ponedeljek, 8. aprila 2019, ob 19.30

Viteška dvorana Križank

Ob 19.00 – Predkoncertni pogovor z avtorji in izvajalci
Moderatorica: Nina Šenk

WWW.DSS.SI

PROGRAM

Igor MAJCEN

*BITS&PIECES za harfo, tolkala in violo**

Heinz HOLLIGER

ARIOSO IN PASSACAGLIA za harfo solo

György LIGETI

SONATA za violo solo

Hora lungă, Loop

Maja MATIČ

*BETWEEN EARDRUMS za harfo in tolkala**

Larisa VRHUNC

GAMA za violo in harfo

Peter ŠAVLI

PERSONAE za marimbo solo

Matej BONIN

*SHIMMER VII za harfo, tolkala in violo**

O POUSTVARJALCIH...

Anja GABERC

Anja Gaberc se je pričela učiti klavir pri šestih letih, nekaj let kasneje pa še harfo. Obiskovala je glasbeno šolo v Kopru, v razredu prof. Lučke Joksič. Že na glasbeni šoli je prejela več nagrad na državnih in mednarodnih tekmovanjih, ter se dodatno izpopolnjevala pri prof. Rudi Ravnik Kosi, Patrizii Tassini...

Nato je šolanje nadaljevala na Umetniški gimnaziji v Ljubljani v razredu Rude Ravnik Kosi, prav tako pri isti profesorici nadaljevala študij harfe na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

V teh letih je bila prejemnica številnih nagrad, veliko je nastopala solistično in v komornih zasedbah. Slovenijo je leta 2005 predstavljala na Svetovnem harfističnem kongresu v Dublinu in istega leta še v Irskem Corku (evropska prestolnica kulture 2005). Je prejemnica študentske Prešernove nagrade. Med študijem se je udeleževala številnih seminarjev priznanih harfistov kot so Jana Bouškova, Patrizia Tassini, Cirin Pancaroglu... Nato jo je leta 2007 pot popeljala v Prago, na specialistični študij v razred slovite harfistke Jane Bouškove. Leta 2008 je vpisala magistrski študij na Kraljevem konservatoriju v Bruslju, kjer je bila tudi študentka v razredu Jane Bouškove.

Sedaj poučuje harfo na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, ter na Umetniški gimnaziji v Kopru. Redno sodeluje s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, Ljubljansko ter Mariborsko Opero, Slovensko filharmonijo ter z mnogimi slovenskimi in tujimi glasbeniki. Zelo dejavna je kot komorna glasbenica. Je članica kvinteta Linos, ter drugih komornih sestavov.

Zelo je predana svojemu pedagoškemu delu, kar pričajo rezultati njenih učencev, ki so uspešni na tekmovanjih in avdicijah.

* krstna izvedba

Simon KLAVŽAR

Simon Klavžar je profesor tolkal in komorne glasbe na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani ter docent na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Poleg pedagoškega dela se intenzivno posveča predvsem komorni glasbi in redno sodeluje z ansambli Ensemble Modern Frankfurt, Sonemus Sarajevo, Neofonia Ljubljana, Kompulz in OL-SK duo. Klavžarjeva najpomembnejša aktivnost poleg poučevanja je njegov tolkalni duo Drumartica, ki ga od leta 2006 tvori z Jožetom Bogolinom. Duo je prejel številne nagrade.

Od leta 2006 je Klavžar z duom Drumartica koncertiral v ZDA, Španiji, Rusiji, Luksemburgu, Italiji, Nemčiji, Avstriji, Švici, Srbiji, Sloveniji in na Hrvaškem. V obliki mojstrskih tečajev je poučeval na univerzah Western Washington University (WA, ZDA), Furman University (SC, ZDA), Birmingham Conservatory (Velika Britanija), Estonian Academy of Music and Theater (Talin, Estonija) in na Konservatoriju v Salernu (Salerno, Italija) ter na seminarjih festivala Albolote (Granada, Španija), Teden marimbe Ivane Bilić (Samobor, Hrvaška), tolkalni festival Tenerife (Tenerife, Španija) in tolkalni festival Merza (Galicija, Španija). Z duom je med drugim nastopal v dvoranah Carnegie Hall (New York), Hermitage Theater (St. Petersburg), Berlinska filharmonija (Berlin), Auditorio de Tenerife (Kanarski otoki, Španija), Künstlerhaus München (Nemčija) in Kennedy Center (Washington DC)... Leta 2015 je kot solist izvedel delo B. Kosa: Koncert za marimbo in bas klarinet s simfoničnim orkestrom RTV Slovenija na Svetovnih glasbenih dnevih. Redno koncertira tudi na festivalu Slowind, v koncertnem ciklu Predihano v Cankarjevem domu in v sodelovanju s projektom Mini.Musik izvaja koncerte za otroke v Nemčiji. Leta 2017 je bil član tolkalnega ansambla World Percussion Group (Svetovna tolkalna skupina) na turneji po Angliji in Skandinaviji. Z Jožetom Bogolinom od leta 2014 kurira tudi abonma klasične glasbe na Metelkovi v Ljubljani.

Simon Klavžar je tolkala študiral na univerzah v Ljubljani (Prof. Boris Šurbek, 2006-2010), Münchnu (Prof. Peter Sadlo, 2010-2012) in Frankfurtu (International Ensemble Modern Academy, 2012-2013). Leta 2012 je izdal zgoščenko Drumartica I., leta 2016 pa z OL-SK duom ploščo Saxala. Njegovi sponzorji so Adams (Nizozemska), Innovative Percussion (ZDA) in Manic Drum (Slovenija).

Maja ROME

Maja Rome je od leta 2007 solo violistka Orkestra slovenske filharmonije in Komornega godalnega orkestra slovenske filharmonije. Poleg intenzivnega umetniškega ustvarjanja je aktivna tudi na pedagoškem področju kot docentka za področje viole poučuje na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Po končani Srednji glasbeni šoli v Celju, je študij nadaljevala na Akademiji za glasbo Ljubljana, kjer je opravila diplomski in specialistični študij v razredu doc. Mileta Kosija. Svoje znanje je za tem izpopolnjevala še na Visoki šoli za glasbo Detmold, v razredu prof. Diemut Poppen ter na mojstrskih tečajih pri profesorjih kot so Hariolf Schlichtig, Wolfram Christ...

V času šolanja je prejela Prešernovo nagrado Akademije za glasbo za izvedbo Bartokovega koncerta za violo in orkester, Kristalni grb mesta Celje za študijske dosežke ter več nagrad na državnih tekmovanjih mladih glasbenikov.

Kot solistka je nastopala z Orkestrom slovenske filharmonije, Orkestrom SNG Opera in Balet Ljubljana, Komornim godalnim orkestrom slovenske filharmonije, Celjskim godalnim orkestrom in Orkestrom Festine.

Je članica ansambla za sodobno glasbo MD7, kot komorna glasbenica pa redno sodeluje v različnih projektih.

... O SKLADTELJIH IN NJIHOVIH DELIH

Po končanem študiju glasbene pedagogike v Mariboru je **Igor Majcen** (1952) nadaljeval še s študijem kompozicije na ljubljanski Akademiji za glasbo v razredu Uroša Kreka. Želja po novih razgledih ga je pripeljala v Freiburg, kjer je absolvirala podiplomski študij v razredu Klause Huberja in kjer še danes živi in deluje kot skladatelj, zborovski dirigent in glasbeni učitelj. Težišče njegovih kompozicij je zasnovano predvsem okoli dualizma ritma in metruma, ob tem pa posveča posebno pozornost tudi igrivo muzikantskemu in nekonvencionalnemu. Njegov opus obsega dela komorne, solistične, orkestralne ter vokalno instrumentalne glasbe.

Skladatelj pojasni svoj tokratni proces ustvarjanja: *»Ponavadi se mi naslov nove skladbe utrne v procesu skladanja, redkeje kot del koncepta že na začetku, skrajno redko pa iz neke prešerne spontanosti. Na zahtevo, da imenujem naslov moje še nenamišljene in nenapisane kompozicije za violo, harfo in marimbo, mi je kakor preblisk vpadel naslov **Bits&Pieces**. Lahko si predstavljam, da si je tak »eleganten« naslov za skladbo že gotovo kdo omislil (?), ja, obstaja celo znan »hit« s tem naslovom iz zgodnjih šestdesetih... Kakorkoli že, ta »naslovna« ideja je porodila oblikovni koncept dela: »enotaktni«, aforistični »Bits« (vedno kot »tutti«) v izmenjavi s »Pieces« — pol do enominutnimi sentencami v različnih instrumentalnih konstelacijah. Deset »Bits« in deset »Pieces« družijo identičen tonski material in sorodna metrična zasnova ob pestrosti muzikaličnih karakterjev.«*

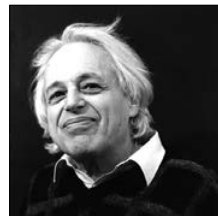
Švicarski oboist, skladatelj in dirigent **Heinz Holliger** (1939) je svoje glasbeno izobraževanje pričel na Konservatoriju v Bernu. Poleg oboe je študiral tudi kompozicijo pri Sándorju Veressu

(Bern) in Pierru Boulezu (Basel). Postal je eden najbolj znanih oboistov našega časa, poleg tega pa so številni skladatelji (Olivier Messiaen, Luciano Berio, Witold Lutosławski, Karlheinz Stockhausen, Krzysztof Penderecki...) prav posebej zanj pisali dela. Leta 1966 je začel s poučevanjem na Visoki šoli za glasbo v Freiburgu, kot skladatelj pa se posveča tako vokalnim kot tudi instrumentalnim delom (solističnim, komornim, orkestralnim). V večini lahko zaznamo skladateljevo iskanje skrajnih zvočnih in jezikovnih meja, pogosto pa se naslanja tudi na življenja različnih umetnikov ter njihovih del. Holliger je za svoje skladbe, izvedbe in delovanje prejel mnogo priznanj, med drugim nagrado Ernst von Siemens za življenjsko delo (1991).

Delo **Preludij, Arioso in Passacaglia** (1987) za harfo je napisal za svojo sedaj že pokojno ženo, harfistko Ursulo Holliger (1937–2014). Zakonca sta bila zelo uspešna vsak na svojem področju, pogosto pa sta tudi sodelovala in izvajala Holligerjeve skladbe. Vseeno pa je bilo to delo pravzaprav šele njegovo drugo solistično delo za harfo, pred tem je namreč napisal le *Sekvence po Janzu I,32* (1962). *Preludij*, ki ga danes sicer ne bomo slišali, zaznamujejo kontrasti in igra rok harfista, saj v vsaki roki posebej spreminja ritem, tempo, dinamiko itd. Slišali bomo *Arioso*, ki ga skladatelj opiše kot poskus pisanja deklamacijske glasbe za akordičen instrument, in *Passacaglio*, v kateri se zvrsti 25 variacij na temo iz petih tonov. Slednji sestavljajo ime Holligerjeve žene (Ursula = **ut-re-es-ut-la** = c-d-es-c-a) in morajo biti – po navodilih skladatelja – jasno izpostavljeni. Delo izvajajo že vse od nastanka in je pomemben prispevek k sodobnemu repertoarju za harfo.

Sonata za violo solo je kaleidoskop kompozicijskih tehnik »najpomembnejšega madžarskega skladatelja avantgarde« **Györgya Ligetija** (1923–2006). Nastalo je po Ligetijevi anti-anti-operi *Le Grand Macabre*, torej v njegovem drugem ustvarjalnem

obdobju, ko se je še bolj poglobil v študije o ritmu. Dva glavna vira ritmičnega navdiha sta mu bila od osemdesetih let 20. stoletja ljudska glasba podsaharskih Afričanov ter glasba Chopina in Schumanna. Prav slednja je v skladatelju prebudila afiniteto do »temačno elegantnega« zvena violske C strune. Končni navdih za nastanek dela za violo pa je sprožil koncert Tabee Zimmermann, katere »živahni, mehki in nežni« zvok najnižjega tona viole je prebudil Ligetijeve fantazije o sonati za ta instrument. Pogosto zasledimo izvedbe le posameznih stavkov sonate, saj je bil drugi stavek – *Loop* – nekoč samostojno delo. Prvi stavek *Hora lungă* evocira (po skladateljevih besedah) duha romunske ljudske glasbe, ki je skupaj z madžarsko glasbo naredila močan vtis na Ligetija že v njegovem otroštvu. Toda Ligeti zgolj ne citira ljudske glasbe, pač pa glasbeno gradivo modelira na način, da spominja na ljudsko. *Hora lungă* dobesedno pomeni *počasni ples*, vendar v romunski tradiciji ne označuje plesa, temveč nostalgično, melanholično in bogato okrašeno ljudsko melodijo. Skladateljevo navdušenost nad barvo zvoka najgloblje strune viole lahko opazujemo prav v tem stavku, saj je v celoti zasnovan na struni C. Naslov drugega stavka zaznamuje njegovo strukturo. *Loop* je zgrajen na ponavljajočih se melodičnih figurah – dvojemkah – nenehno ritmično variiranih in pospešujočih v tempu. Skladatelj pa od glasbenika pričakuje invokacijo elegantnega in sproščenega jazzovskega duha.

Skladateljica, pianistka in pedagoginja – **Maja Matić** (1987) – je diplomirala iz jazz kompozicije in aranžiranja na akademiji Codarts v Rotterdamu na Nizozemskem, pred tem pa je maturirala iz jazz klavirja na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani. Kot gostujoča učiteljica poučuje didaktiko kompozicije in pedagogiko na konservatorijih v Rotterdamu (Codarts) in Haagu (Kraljevi konservatorij). Njen glasbeni jezik v barvnem in ritmičnem smislu močno

zaznamuje jazz. Prejela je dve nagradi Jazzon za jazz kompozicijo, nagrado publike na tekmovanju mladih jazz glasbenikov v Logatcu ter druge. Sodelovala je z različnimi zasedbami doma in na Nizozemskem (orkester Slovenske filharmonije, Contemporary big band, Jazz punt Big Band, TASF, AKOM ensemble). Trenutno razvija lastni projekt, cikel solo skladb z naslovom *Grove sekvencas*.

»Zgodilo se mi je, da sem slišala glas, ki me je poklical po imenu. »Ej, Maja?« Ozrla sem se po prostoru, kjer ni bilo nikogar, razen mene. Glas se je zdel, kot bi prihajal od blizu. Ali je prišel iz moje lastne glave, iz ušesa ali od drugod, ne vem.«, se spominja skladateljica in v nadaljevanju pojasni: »**Between eardrums** je zasnovana kot stereo eksperiment – instrumenta sta postavljena na levo in na desno stran ter v akustičnem smislu poskušata potvoriti efekt stereo delaja (časovne zakasnitve), neke vrste odmeva, ki se pogosto uporablja v elektroakustični glasbi. Skladba raziskuje meje med realnim in imaginarnim, med realnim (konkretnim) in glasbenim.«

Larisa Vrhunc (1967) je na Akademiji za glasbo v Ljubljani dokončala študij glasbene pedagogike (1990) in študij kompozicije (1993). Dodatno se je izobraževala v Ženevi, Lyonu, francoskem inštitutu IRCAM v Parizu ter na številnih mednarodnih mojstrskih tečajih različnih skladateljev (Brian Ferneyhough, Sofija Gubajdulina, Helmut Lachenmann...). Poučevala je na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani, na Akademiji za glasbo v Ljubljani, sedaj pa je redna profesorica za teorijo glasbe na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani. Poleg tega je zelo dejavna kot skladateljica. Komponira dela za vokalne zasedbe, orkester in manjše instrumentalne zasedbe. Že vse od študijskih let prejema številne nagrade: študentska Prešernova nagrada (1991), nagrada za najboljšega diplomanta letnika v Ženevi (1996), nagrada na evropskem ženskem skladateljskem tekmovanju

(1997)... Med drugim deluje tudi na raziskovalnem področju in pred kratkim je izdala monografijo *Vplivi spektralne glasbe na slovensko kompozicijsko ustvarjalnost zadnjih desetletji*.

Skladba **Gama**, napisana za violo in klavir, je nastala leta 1998. V tistem času je umrl skladateljičin prvi profesor kompozicije Marijan Gabrijelčič, kateremu je skladba posvečena: »Takrat sem predelovala spoznanje, da odhajamo kadarkoli, včasih korak zastane, ko še nismo vsega povedali. Tem premislekom sledi tudi oblika skladbe, ki pripoveduje življenjsko zgodbo, razpeto med idealizmom in energijo mladosti ter časom slovesa, ko ostane le sled, spomin. V zgradbi skladbe je skrita igra črk in števil, izpeljanih iz skladateljevega imena, naslov pa tvorita prva zloga njegovega priimka in imena. Tako se je tudi podpisoval, obenem pa mi beseda pomeni simbol za nekaj, kar spoznamo šele, ko prestopimo magično črto.« Dobrih dvajset let po nastanku je skladateljica prav za današnji koncert delo priredila za violo in harfo.

Eden najdejavnejših skladateljev srednje generacije, **Peter Šavli** (1961), je na Akademiji za glasbo v Ljubljani diplomiral iz glasbene pedagogike (1985) in iz kompozicije (1988) v razredu Alojza Srebotnjaka. Leta 1995 je na Univerzi Yale v ZDA diplomiral z Umetniško diplomom, štiri leta kasneje pa še doktoriral na Univerzi Cornell. Izpopolnjeval se je tudi pri Brianu Ferneyhoughu. Je avtor številnih komornih, vokalnih, koncertantnih, orkestralnih, scenskih in didaktičnih del, za katera je doma in v tujini prejel nagrade in priznanja. Leta 1999 je kot gostujoči predavatelj poučeval glasbeno teorijo na Univerzi Syracuse, trenutno pa deluje kot profesor na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani ter kot docent na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Poleg pedagoškega delovanja je bil nekaj časa vodja programa kulturne vzgoje in humanistike v Cankarjevem domu (1999–2001) ter umetniški vodja Koncertnega ateljeja.

Šavli se je med doktorskim študijem na univerzi Cornell v poznih devetdesetih letih povezal s tolkalci s sosednjega kolidža Ithaca pod okriljem Gordona Stouta in za njegove študente napisal delo *Skozi metež dreves in lahkega zraka* za šest tolkalcev (1997). V tistem času je napisal tudi skladbo **Personae** (1997) za marimbo solo in o njej povedal naslednje: »Tu me je zanimal postopek dvojnih variacij oziroma izmenjava dveh osnovnih idej, a sem želel doseči neko novo izpeljanko, ki bi presegla ta preprost postopek. Rezultat je oblika AB – A1B1 – A2B2 – A3 – interludij s solo melodijo – A4 – B3– A5– B4. Dva glavna materiala sta si različna: prvi je gostobeseden in nekoliko virtuozen, drugi pa značajsko neposreden in bolj ritmiziran. Sčasoma se vsak izmed njiju skuša čim bolj izkazati, kot da bi spremljali debato dveh izrazitih osebnosti (personae).«

Matej Bonin (1986), rojen v Koprju, je diplomiral iz kompozicije pod mentorstvom profesorja Uroša Rojka na Akademiji za glasbo v Ljubljani, ter na Univerzi za glasbo in upodabljačo umetnosti v Gradcu, smer kompozicija-glasbeni teater, pod mentorstvom profesorja Beata Furrerja. Trenutno poučuje solfeggio na Akademiji za glasbo v Ljubljani ter na Gimnaziji Koper.

Za svoja dela je prejel več nagrad, kot npr. Prešernovo nagrado (2008), nagrado Gargonza Arts (2014) na priporočilo dirigenta in skladatelja Petra Eötvösa... Njegova dela so bila izvedena na številnih festivalih doma in v tujini, predstavil se je tudi na EXPO Milano 2015, kjer je bil izbran med 50 finalistov kompozicijskega natečaja »Feeding Music-Music for EXPO 2015«. Redno sodeluje z mednarodno uveljavljenimi solisti in ansambli (npr. *Ensemble Modern*), pomembno mesto v njegovem ustvarjanju pa zanj predstavljajo tudi sodelovanja s plesnimi koreografi. Prispeval je glasbo že za tri plesne predstave: *Islands in the fog* (2010), *Paradise on stage* (2014) in *Telo glasu* (2015).

Bonin je skladbo **Shimmer VII** (2019) napisal za harfo, tolkala in violo, posvetil pa jo je današnjim izvajalcem Anji Gaberc, Simonu Klavžarju in Maji Rome. Skladba je že sedma v ciklu *Shimmer*, ki ga je skladatelj začel pisati leta 2016: »V skladbi *Shimmer VII* nadaljujem svojo preokupiranost z eno samo kontinuirano linijo, ki je hkrati center celotne glasbene misli, kakor tudi baza, iz katere črpam izhodišča za vertikalno sozvenenje. Če sem se v prejšnjih delih precej posvečal rabi cikličnih permutacij pri nadzoru in kreiranju osnovnih glasbenih parametrov (trajanje, tonska višina, timber), se v seriji skladb *Shimmer* posvečam predvsem avanturističnemu vodenju linije, kot tisti osnovni bazi, na kateri sloni celoten zvočni flux. Vse skladbe iz cikla *Shimmer* povezuje nenasitna želja po gibanju, nenehno iskanje naslednje točke upora v zvočnem toku, kar ima za posledico poleg razvoja tudi nenehno razpadanje. Izpostavljanje te dualnosti me v skladbah vedno znova pritegne.«

Ida Treven in Ivana Maričić

Ministrstvo za kulturo RS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Mestna občina Ljubljana

Mestna občina
Ljubljana

KONCERTNI ATELJE
DRUŠTVO SLOVENSkih SKLADATELJEV
SOCIETY OF SLOVENE COMPOSERS

Katja POROVNE SILIČ – kitara
Matjaž POROVNE – violina
Petar BRČAREVIČ – kontrabas

PROGRAM

Vitja Avsec, Luciano Berio, Georg Katzer, Milko Lazar,
Ivo Petrić, Salvatore Sciarrino, Žiga Stanič

Sreda, 15. maja 2019, ob 19.30

Društvo slovenskih skladateljev
Kogojeva dvorana

Ob 19.00 – Predkoncertni pogovor z avtorji in izvajalci
Moderatorica: Nina Šenk

DANZA

Allegro (♩ = 120 ca)

INFORMACIJE

Društvo slovenskih skladateljev

Trg francoske revolucije 6

1000 Ljubljana

01/241 56 60

info@dss.si

www.dss.si

